

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Oktober 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**ministeriernes tilsyn
med refusionen til
kommunerne**

Opfølgning i sagen om ministeriernes tilsyn med refusionen til kommunerne (beretning nr. 9/2017)

1. oktober 2024

RN 308/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om ministeriernes tilsyn med refusionen til kommunerne, som blev indledt med en beretning i 2018. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Beskæftigelsesministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorerne bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 29. juni 2018, 3. august 2020 og 16. november 2022.

2. Beretningen handlede om Beskæftigelsesministeriets, Børne- og Socialministeriets (nu Social- og Boligministeriet) og Udlændinge- og Integrationsministeriets tilsyn med kommunernes administration af de områder, hvor kommunerne anmoder staten om refusion for deres udgifter. Rigsrevisionen undersøgte, om ministerierne havde tilstrækkelig viden om kommunernes administration af områder med statsrefusion til at kunne føre et effektivt tilsyn, og om de kommunale sager opfyldte ministeriernes betingelser for, at kommunerne kunne opnå statsrefusion.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet, Børne- og Socialministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet ikke førte et tilsyn, der sikrede, at ministeriernes del af statsregnskabet på refusionsområdet var korrekt. Samtidig fandt Statsrevisorerne det utilfredsstillende, at der var et højt fejlniveau i kommunernes behandling af de sager, hvor kommunerne modtager refusion fra staten. Kommunerne havde således i flere tilfælde hjemtaget refusion uden at være berettigede til det. Disse dele af sagen er afsluttet, jf. pkt. 5.

4. Det fremgik af beretningen, at ministerierne først fik beretninger fra de kommunale revisorer op mod 1 år efter, at personsagerne var revideret, og så sent, at ministerierne godkendte kommunernes regnskaber på et ikke-revideret grundlag. Dermed var af-rapporteringen ikke helt tidstro.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Det klassiske refusions-system

I det klassiske refusionssystem anmoder kommunerne direkte om refusion på baggrund af deres forventede udgifter til ydelser og indsatser til borgere og virksomheder i det kommende kvartal. I januar 2016 blev der indført et nyt refusionssystem, hvor refusionsbeløbet for størstedelen af ydelserne på beskæftigelsesområdet og ydelser på udlændinge- og integrationsområdet udregnes på baggrund af allerede eksisterende data. Kommunerne skal dermed ikke anmode om refusion for udgifter til ydelser overført til dette system.

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Konklusion

Rigsrevisionen kan konstatere, at Beskæftigelsesministeriet har gjort flere forsøg på at sikre tidstro afrapportering ved at tage initiativ til at omlægge det klassiske refusionssystem. Ministeriet er dog ikke lykkedes med omlægningen. Det skyldes bl.a., at arbejdet med et fællesstatsligt tilskudssystem blev skrinlagt af Økonomistyrelsen, og at ministeriets eget forsøg på at udvikle et system efterfølgende resulterede i, at ministeriet var nødsaget til at ophæve en kontrakt med en systemleverandør, da projektet ikke udviklede sig som forudsat. Ministeriet oplyser, at ministeriet inden for de givne rammer er nået så langt med opgaven, som det p.t. er muligt.

Rigsrevisionen afslutter sagen, da Rigsrevisionen vurderer, at den ikke kan bringes videre inden for en overskuelig tidshorizont.

II. Status på sagen

5. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkt:

Opfølgningspunkt	Status
1. Moderniseringen af tilsynet med de kommunale udgiftsområder med statsrefusion, herunder primært om det nye tilsyn giver ministerierne et bedre grundlag for at aflægge et korrekt statsregnskab.	Rigsrevisionen forholdt sig senest til moderniseringen af tilsynet i notat til Statsrevisorerne af 16. november 2022. I den forbindelse konkluderede Rigsrevisionen, at ministerierne havde implementeret en ny kommunal revisionsordning, der skal sikre et mere dækkende og gennemsigtigt overblik over den kommunale revision samt sikre en mere præcis definition og klassificering af fejl. Dermed lukkede vi disse 2 underpunkter. Endelig konkluderede Rigsrevisionen, at det alene var sikring af en tidstro afrapportering, der udestod for Beskæftigelsesministeriet. Spørgsmålet om tidstro afrapportering behandles og afsluttes i dette notat.

III. Beskæftigelsesministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Beskæftigelsesministeriets initiativer i forhold til opfølgningspunktet om at sikre tidstro afrapportering.

7. Opfølgningen er baseret på løbende møder og brevveksling med Beskæftigelsesministeriet.

Tidstro afrapportering

8. Rigsrevisionens opfølgning i 2022 viste, at Beskæftigelsesministeriet, Social- og Ældreministeriet (nu Social- og Boligministeriet) og Udlændinge- og Integrationsministeriet har implementeret en ny kommunal revisionsordning, der skal sikre et mere dækkende og gennemsigtigt overblik over den kommunale revision på hovedkonto-niveau. Ministerierne har ligeledes udviklet en digital løsning, der giver såvel kommuner som ministerier et bedre overblik over den kommunale revision og dermed bedre muligheder for løbende at arbejde med at nedbringe det høje fejlniveau. Derudover skal den nye kommunale revisionsordning sikre en præcis definition og klassificering af fejl.

9. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at tiden var moden til at se nærmere på, om det klassiske refusionssystem med forskudstilskud til kommunerne og efterfølgende restafregning skulle omlægges. En omlægning ville kunne sikre, at ressortministeriernes del af statsregnskabet på refusionsområdet afspejler kommunernes afholdte udgifter i det samme kalenderår. Opfyldelsen af dette punkt udestod ved opfølgningen i 2022.

10. Beskæftigelsesministeriet oplyser, at en fuldstændig tidstro afrapportering og dermed et bedre grundlag for at aflægge et korrekt statsregnskab i det enkelte år vil kræve en fremrykning af kommunernes procedurer for årsregnskaber, så refusion udbetales på baggrund af en bagudrettet månedlig afregning af kommunens faktiske udgifter frem for forskud og løbende restafregning. På den måde vil ministeriet kunne sikre, at stort set hele tilskudsafregningen har fundet sted, inden statsregnskabet lukkes. I dag udbetaler ministeriet refusion på forskud. Derfor korrigerer ministeriet eventuelle fejl i et efterfølgende statsregnskab, så statsregnskabets oplysninger er rigtige set over en årrække.

11. Vores opfølgning viser, at Beskæftigelsesministeriet ad flere veje har søgt at skabe en mere tidstro afrapportering, men at dette ikke er lykkedes.

Beskæftigelsesministeriet planlagde en omlægning af det kommunale refusionssystem umiddelbart efter Rigsrevisionens afgivelse af beretningen i 2018. Omlægningen skulle ske i forbindelse med overgangen til et fællesstatsligt tilskudssystem, som Økonomistyrelsen havde under udvikling. Dette projekt blev imidlertid skrinlagt af Økonomistyrelsen.

Beskæftigelsesministeriet oplyste herefter i september 2022, at det klassiske refusionssystem var i udbud, og at ministeriet forventede at implementere et nyt system for refusions- og tilskudsadministration på refusionsområdet i 2024. Beskæftigelsesministeriet indgik aftale med en systemleverandør og igangsatte udviklingsprojektet. Ministeriet oplyste i et brev til Rigsrevisionen i 2023, at samarbejdet med den valgte leverandør var afbrudt, da projektet ikke udviklede sig som forudsat.

Beskæftigelsesministeriet igangsatte efterfølgende et arbejde med at analysere og afsøge nye relevante systemer. Arbejdet har indtil videre vist, at der ikke umiddelbart findes systemer, der vil kunne implementeres på refusionsområdet. Ministeriet oplyser, at ministeriet fortsat overvejer, hvordan det kan omlægge refusionsordningen. En omlægning af refusionsordningen vil uanset den fremtidige systemunderstøttelse skulle aftales med de øvrige relevante ressortministerier, Finansministeriet og KL. Ministeriet oplyser videre, at ministeriet inden for de givne rammer er nået så langt med opgaven, som det p.t. er muligt.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet fortsat vil overveje, hvordan refusionsordningen kan omlægges, men at det har lange udsigter og kræver involvering af andre myndigheder. Rigsrevisionen afslutter sagen, da Rigsrevisionen vurderer, at den ikke kan bringes videre inden for en overskuelig tidshorisont.

12. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

Birgitte Hansen